

KẾT QUẢ PHÂN TÍCH SWOT VỀ THỰC TRẠNG PHÁT TRIỂN THỂ THAO MẠO HIỂM TẠI VÙNG TRUNG DU VÀ MIỀN NÚI BẮC BỘ

Đỗ Hữu Trường⁽¹⁾; Mai Thị Bích Ngọc⁽²⁾
Nguyễn Anh Tuấn⁽³⁾

Tóm tắt:

Sử dụng phương pháp phân tích SWOT để phân tích thực trạng phát triển thể thao mạo hiểm tại vùng Trung du và miền núi phía Bắc, làm căn cứ tác động các giải pháp phát triển thể thao mạo hiểm trên địa bàn nghiên cứu. Kết quả phân tích đã xác định được 9 điểm mạnh, 9 điểm yếu, 4 thời cơ và 4 thách thức trong phát triển thể thao mạo hiểm trên địa bàn nghiên cứu.

Từ khóa: Thực trạng phát triển, thể thao mạo hiểm, vùng Trung du và miền núi Bắc bộ.

SWOT analysis results on the current status of adventure sports development in the Northern Midlands and Mountains region

Summary:

Using SWOT analysis method to analyze the current situation of adventure sports development in the Northern Midlands and Mountains region as a basis for impacting solutions for adventure sports development in the research area. The analysis results have identified 9 strengths, 9 weaknesses, 4 opportunities and 4 challenges in developing adventure sports in the research area.

Keywords: Development status, adventure sports, Northern midland and mountainous region

ĐẶT VẤN ĐỀ

Thể thao mạo hiểm (TTMH) là loại hình thể thao mới cần tiếp tục khuyến khích phát triển ở các tỉnh, thành phố, ngành và các tổ chức xã hội về TDTT, đồng thời phát triển một số môn trong nội dung thi đấu của Đại hội thể thao bãi biển, Đại hội thể thao giải trí và Đại hội võ thuật trong nhà... theo chiến lược phát triển TDTT Việt Nam tới năm 2020 và tầm nhìn 2030. Đây cũng là loại hình thể thao bắt đầu được phát triển tại nhiều tỉnh thành khu vực Trung du và miền núi Bắc Bộ với nhiều hình thức khác nhau. Tuy nhiên, việc phát triển phần lớn mới mang tính tự phát và chưa tận dụng được hết các điều kiện sẵn có. Trên cơ sở nghiên cứu đánh giá thực trạng phát triển thể thao mạo hiểm tại khu vực này, chúng tôi tiến hành phân tích SWOT để làm rõ các điểm mạnh, điểm yếu, thời cơ và thách thức trong phát triển thể thao mạo hiểm tại vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ, làm căn cứ tác động các giải pháp phù hợp, có hiệu quả để phát triển thể thao mạo hiểm trên địa bàn nghiên cứu.

PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Quá trình nghiên cứu sử dụng các phương pháp sau: phương pháp phân tích và tổng hợp tài

liệu, phương pháp quan sát sơ phạm, phương pháp phỏng vấn, phương pháp toán học thống kê.

Khảo sát được tiến hành năm 2022.

KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ BÀN LUẬN

1. Kết quả phân tích SWOT về thực trạng phát triển thể thao mạo hiểm tại vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ

Trên cơ sở kết quả khảo sát và phân tích thực trạng phát triển và thực trạng hoạt động thể thao mạo hiểm tại vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ, chúng tôi đã sử dụng phương pháp phân tích SWOT để phân tích thực trạng, xác định các điểm mạnh, điểm yếu, thời cơ và thách thức trong phát triển thể thao mạo hiểm tại khu vực Trung du và miền núi Bắc Bộ. Kết quả được trình bày tại bảng 1.

2. Khảo sát sự phù hợp của kết quả phân tích SWOT về thực trạng phát triển thể thao mạo hiểm tại vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ

Để đảm bảo tính khách quan của kết quả phân tích SWOT, chúng tôi tiến hành phỏng vấn 30 cán bộ quản lý, cán bộ phát triển thể thao mạo hiểm thuộc các tỉnh khu vực Trung du và miền núi Bắc Bộ bằng phiếu hỏi về mức độ phù hợp, chính xác của kết quả phân tích. Phỏng vấn được

⁽¹⁾PGS.TS, ⁽²⁾TS, Trường Đại học TDTT Bắc Ninh

⁽³⁾ThS, Bộ Giáo dục và Đào tạo

Bảng 1. Kết quả phân tích SWOT về thực trạng phát triển và hoạt động thể thao mạo hiểm tại vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ

Điểm mạnh	Điểm yếu
<ul style="list-style-type: none"> - Các tỉnh vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ có nguồn tài nguyên thiên nhiên phong phú, phù hợp để phát triển nhiều loại hình thể thao mạo hiểm - Người dân có sức khỏe tốt và nhận thức tốt về thể thao mạo hiểm và phát triển thể thao mạo hiểm - Người dân và du khách có nhu cầu tham gia và trải nghiệm các hoạt động thể thao mạo hiểm - Các tỉnh vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ có đặc điểm văn hóa, xã hội phù hợp để phát triển thể thao mạo hiểm - Người dân có ý thức học hỏi, tiếp thu những cái mới phù hợp với sự phát triển văn hóa, xã hội - Người dân có ý thức quảng bá các điểm mạnh về đất nước, con người, văn hóa truyền thống của địa phương - Các tỉnh vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ thường xuyên được chọn để tổ chức các hoạt động thể thao mạo hiểm - Các tỉnh vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ bước đầu đã có cơ sở thiết kế và kinh doanh các hoạt động thể thao mạo hiểm - Chính quyền địa phương quan tâm tới việc nâng cao sức khỏe người dân. 	<ul style="list-style-type: none"> - Các tỉnh vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ chưa có định hướng, kế hoạch phát triển thể thao mạo hiểm. - Hệ thống đường giao thông di chuyển tới các địa phương của vùng chưa thực sự thuận tiện - Nhiều tỉnh còn thiếu cơ sở hạ tầng về chỗ ăn, ngủ cho các hoạt động thu hút đông người tham gia - Chưa có chiến lược phù hợp cho phát triển thể thao mạo hiểm và thu hút nguồn lực phát triển thể thao mạo hiểm - Chưa có cơ chế chính sách, quy định cụ thể về hoạt động trong lĩnh vực thể thao mạo hiểm - Chưa có cơ chế khuyến khích các tổ chức, cá nhân tham gia phát triển thể thao mạo hiểm - Công tác tuyên truyền nâng cao nhận thức và phát triển thể thao mạo hiểm chưa được chú trọng phù hợp - Nguồn lực nhân lực cho phát triển thể thao mạo hiểm tại các tỉnh của vùng chưa bảo đảm - Kinh tế của người dân chưa bảo đảm tốt cho hoạt động tập luyện và thưởng thức các môn thể thao mạo hiểm.
Thời cơ	Thách thức
<ul style="list-style-type: none"> - Thể thao mạo hiểm đã phát triển mạnh mẽ ở nhiều nước trên thế giới, nhiều quốc gia đã định hướng phát triển thể thao mạo hiểm như điểm nhấn kết hợp với phát triển du lịch và quảng bá hình ảnh thương hiệu quốc gia. - Ở Việt Nam, thể thao mạo hiểm bước đầu phát triển như một trào lưu thu hút được đông đảo người trẻ yêu thích tập luyện - Nhiều sự kiện thể thao được tổ chức tại các tỉnh thành khu vực Trung du và miền núi Bắc Bộ đã góp phần giới thiệu các điều kiện thuận lợi của khu vực này trong phát triển thể thao mạo hiểm tới người dân Việt Nam và khách du lịch quốc tế. - Các tổ chức, cá nhân bước đầu đã quan tâm và đầu tư khai thác, phát triển thể thao mạo hiểm. 	<ul style="list-style-type: none"> - Chưa có cơ hệ thống các văn bản pháp qui, cơ chế, chính sách, quy định cụ thể về hoạt động trong lĩnh vực thể thao mạo hiểm để tạo hành lang pháp lý cho phát triển TTMH - Chưa có cơ sở hạ tầng, dụng cụ bảo hiểm, nguồn nhân lực, vật lực, tài lực cho hoạt động thể thao mạo hiểm - Chưa cạnh tranh được với các nước trong khu vực, châu Á và thế giới trong phát triển thể thao mạo hiểm - Chưa có thị trường phát triển thể thao mạo hiểm và hệ thống những người tập luyện thường xuyên đủ lớn để phát triển mạnh mẽ phong trào.

Bảng 2. Kết quả khảo sát sự phù hợp của kết quả phân tích SWOT về thực trạng phát triển và hoạt động thể thao mạo hiểm tại vùng Trung du và miền núi Bắc bộ (n=30)

TT	Tiêu chí	Kết quả		
		Tổng điểm	Trung bình	Đánh giá
1	Điểm mạnh			
	Các tỉnh vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ có nguồn tài nguyên thiên nhiên phong phú, phù hợp để phát triển nhiều loại hình thể thao mạo hiểm	122	4.07	Phù hợp
	Người dân có sức khỏe tốt và nhận thức tốt về thể thao mạo hiểm và phát triển thể thao mạo hiểm	124	4.13	Phù hợp
	Người dân và du khách có nhu cầu tham gia và trải nghiệm các hoạt động thể thao mạo hiểm	126	4.2	Rất phù hợp
	Các tỉnh vùng Trung du và miền núi Bắc bộ có đặc điểm văn hóa, xã hội phù hợp để phát triển thể thao mạo hiểm	127	4.23	Rất phù hợp
	Người dân có ý thức học hỏi, tiếp thu những cái mới phù hợp với sự phát triển văn hóa, xã hội	137	4.57	Rất phù hợp
	Người dân có ý thức quảng bá các điểm mạnh về đất nước, con người, văn hóa truyền thống của địa phương	126	4.2	Rất phù hợp
	Các tỉnh vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ thường xuyên được chọn để tổ chức các hoạt động thể thao mạo hiểm	123	4.1	Phù hợp
	Các tỉnh vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ bước đầu đã có cơ sở thiết kế và kinh doanh các hoạt động thể thao mạo hiểm	132	4.4	Rất phù hợp
	Chính quyền địa phương quan tâm tới việc nâng cao sức khỏe người dân.	136	4.53	Rất phù hợp
2	Điểm yếu			
	Các tỉnh vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ chưa có định hướng, kế hoạch phát triển thể thao mạo hiểm.	123	4.1	Phù hợp
	Hệ thống đường giao thông di chuyển tới các địa phương của vùng chưa thực sự thuận tiện	132	4.4	Rất phù hợp
	Nhiều tỉnh còn thiếu cơ sở hạ tầng về chỗ ăn, ngủ cho các hoạt động thu hút đông người tham gia	135	4.5	Rất phù hợp
	Chưa có chiến lược phù hợp cho phát triển thể thao mạo hiểm và thu hút nguồn lực phát triển thể thao mạo hiểm	136	4.53	Rất phù hợp
	Chưa có cơ chế chính sách, quy định cụ thể về hoạt động trong lĩnh vực thể thao mạo hiểm	126	4.2	Rất phù hợp
	Chưa có cơ chế khuyến khích các tổ chức, cá nhân tham gia phát triển thể thao mạo hiểm	131	4.37	Rất phù hợp
	Công tác tuyên truyền nâng cao nhận thức và phát triển thể thao mạo hiểm chưa được chú trọng phù hợp	139	4.63	Rất phù hợp
	Nguồn lực nhân lực cho phát triển thể thao mạo hiểm tại các tỉnh trong vùng chưa bảo đảm	137	4.57	Rất phù hợp
	Kinh tế của người dân chưa bảo đảm tốt cho hoạt động tập luyện và thưởng thức các môn thể thao mạo hiểm.	137	4.57	Rất phù hợp

TT	Tiêu chí	Kết quả		
		Tổng điểm	Trung bình	Đánh giá
Thời cơ				
3	Thể thao mạo hiểm đã phát triển mạnh mẽ ở nhiều nước trên thế giới, nhiều quốc gia đã định hướng phát triển thể thao mạo hiểm như điểm nhấn kết hợp với phát triển du lịch và quảng bá hình ảnh, thương hiệu quốc gia.	127	4.23	Rất phù hợp
	Ở Việt Nam, thể thao mạo hiểm bước đầu phát triển như một trào lưu thu hút được đông đảo người trẻ yêu thích tập luyện	127	4.23	Rất phù hợp
	Nhiều sự kiện thể thao được tổ chức tại các tỉnh thành khu vực Trung du và miền núi Bắc Bộ đã góp phần giới thiệu các điều kiện thuận lợi của khu vực này trong phát triển thể thao mạo hiểm tới người dân Việt Nam và khách du lịch quốc tế.	127	4.23	Rất phù hợp
	Các tổ chức, cá nhân bước đầu đã quan tâm và đầu tư khai thác, phát triển thể thao mạo hiểm.	122	4.07	Phù hợp
Thách thức				
4	Chưa có cơ hệ thống các văn bản pháp qui, cơ chế, chính sách, quy định cụ thể về hoạt động trong lĩnh vực thể thao mạo hiểm để tạo hành lang pháp lý cho phát triển TTMH	136	4.53	Rất phù hợp
	Chưa có cơ sở hạ tầng, dụng cụ bảo hiểm, nguồn nhân lực, vật lực, tài lực cho hoạt động thể thao mạo hiểm	126	4.2	Rất phù hợp
	Chưa cạnh tranh được với các nước trong khu vực, châu Á và thế giới trong phát triển thể thao mạo hiểm	122	4.07	Phù hợp
	Chưa có thị trường phát triển thể thao mạo hiểm và hệ thống những người tập luyện thường xuyên đủ lớn để phát triển mạnh mẽ phong trào	129	4.3	Rất phù hợp

tiến hành thông qua thang đo Likert 5 mức tương ứng từ rất phù hợp cho tới rất không phù hợp.

Kết quả được trình bày tại bảng 2. Qua bảng 2 cho thấy: Kết quả phân tích SWOT được chúng tôi tiến hành đã được các chuyên gia đánh giá ở mức rất phù hợp và phù hợp với thực tiễn phát triển và hoạt động thể thao mạo hiểm ở vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ và được sử dụng trong quá trình đề xuất các giải pháp phát triển thể thao mạo hiểm tại khu vực này.

KẾT LUẬN

Kết quả nghiên cứu xác định được 9 điểm mạnh, 9 điểm yếu, 4 thời cơ và 4 thách thức trong phát triển thể thao mạo hiểm tại khu vực Trung du và miền núi Bắc Bộ. Đây là căn cứ quan trọng để đề xuất các giải pháp phát triển thể thao mạo hiểm trên địa bàn nghiên cứu.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch (2019), *Thông tư số 04/2019/TT-BVHTTDL ngày 17/7/2019 về danh mục hoạt động thể thao bắt buộc có người hướng dẫn tập luyện, danh mục hoạt động thể thao mạo hiểm.*
- Đỗ Tuyết Ngân (2015), “Nghiên cứu thực trạng và đề xuất phát triển Du lịch mạo hiểm tại vườn quốc gia Ba Bể, tỉnh Bắc Kạn”, *Luận văn thạc sĩ giáo dục học, Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn, Đại học Quốc gia Hà Nội.*
- Trương Việt Trường (2010), “Nghiên cứu du lịch sinh thái kết hợp với du lịch mạo hiểm tại khu mỏ Kẽm - Chì Chợ Đồn, huyện Chợ Đồn, tỉnh Bắc Kạn”, *Luận văn Thạc sĩ, Đại học Quốc Gia Hà Nội.*
- Trung tâm Thông tin Thể dục thể thao (2017), *Thông tin tổng hợp phát triển ngành Thể dục thể thao, chuyên đề thể thao mạo hiểm.*

(Bài nộp ngày 17/9/2024, Phản biện ngày 29/10/2024, duyệt in ngày 28/11/2024

Chịu trách nhiệm chính: Mai Thị Bích Ngọc Email: maingoctdt@gmail.com)